

Beleidsverslag
Collegiaal Bestuur
2014 - 2015

Verslag Collegiaal Bestuur 2014 - 2015

Inleiding

Na het congres kunnen we terugkijken op een ietwat rustiger jaar. Dat was in elk geval zo voor wat betreft het aantal activiteiten dat we landelijk georganiseerd hebben. Maar gold niet voor het groot aantal initiatieven dat door parochies en staties werd genomen. Landelijk hebben we de tijd gebruikt om ons te bezinnen op het beleid, wat geresulteerd heeft in de beleidsnota 'De bloeiende kerk, Vitale parochies' die aan de synode voorgelegd wordt.

Bestuur

- Pensioenfonds. In het afgelopen jaar is het mogelijk gebleken de pensioenaanspraken die bij Avero waren ondergebracht over te dragen aan het Pensioenfonds Zorg en Welzijn, waarbij de meeste van onze geestelijken al sinds 2009 aangesloten zijn. We danken het bestuur van het Pensioenfonds OKKN voor al het werk dat zij al die jaren, en vooral ook de laatste jaren, verzet hebben. Mede door hun inzet zijn de pensioenen van onze geestelijken veilig gesteld bij een van de grote Nederlandse pensioenfondsen.

Bisschoppelijk Bureau

- De algemeen secretaris heeft een druk jaar achter de rug waarin zij er echter blij van heeft gegeven de juiste vrouw op de juiste plaats te zijn. Dat werd ook vastgesteld in het functioneringsgesprek dat het Dagelijks Bestuur met haar had. Op basis van een positieve rapportage van het Dagelijks bestuur heeft het Collegiaal Bestuur dan ook besloten mevrouw Konings voor onbepaalde tijd aan te stellen.
- Tijdens het afgelopen jaar bleek het niet mogelijk binnen de begrote formatie de financiële administratie en de salarisadministratie op orde te krijgen en te houden. Daarom werd de aanstelling van de per 1 maart in dienst getreden administrateur, Wilfred Folmer, vastgesteld op 0,5 fte i.p.v. 0,3 fte - een tijdelijk uitbreiding van 0,2 fte voor de periode van 1 jaar, gefinancierd door 2 fondsen. Bij de bespreking van de begroting zal de vraag aan de orde gesteld worden, deze uitbreiding definitief te maken.
- Een klein aantal bureautaken wordt nu door vrijwilligers waargenomen, waarvoor we hen zeer erkentelijk zijn. Toch blijft de druk op de bureaumedewerkers onverminderd groot. Daarom heeft men zich er o.a. toe genoodzaakt gezien de tijden waarop de telefoon wordt opgenomen te beperken.

Geestelijkheid

- Op 1^e kerstdag 2014 overleed emeritus-priester Jan de Haan plotseling in de leeftijd van 68 jaar. Op 14 januari 2015 overleed emeritus-priester Klaas Jan Homan in de leeftijd van 70 jaar. Beide waren nog altijd zeer actief binnen de kerk, voornamelijk binnen het bisdom Utrecht. We missen hen, niet alleen als gewaardeerde voorgangers in de zondagse liturgie her en der in een parochie, maar ook als gecommitteerde' kerk-opbouwers'. Op 26 mei overleed emeritus-deken George Blom in de leeftijd van 87 jaar. Zijn trouw aan de kerk mag spreekwoordelijk heten en we hebben met veel dankbaarheid in ons hart afscheid van hem genomen. Dat ze allen mogen rusten in vrede en allen die met hen verbonden zijn troost mogen vinden in al het goede dat de Heer door de inzet van deze gewaardeerde medewerkers tot stand heeft gebracht.
- Op 8 februari werd Frank Duivenvoorde diaken gewijd voor het bisdom Utrecht en DV zal hij op 14 november voor datzelfde bisdom priester gewijd worden. Op 19 april werd Louis Runhaar diaken gewijd voor het bisdom Utrecht en DV zal hij op 14 november eveneens voor datzelfde bisdom priester gewijd worden. Op 21 juni werd Helen Gaasbeek voor het bisdom Utrecht tot diaken gewijd. Op 4 oktober werd Age Kramer tot diaken gewijd voor het bisdom Haarlem.
- Priester Annemieke Duurkoop ging per 1 juli 2015 met emeritaat
- **Aanvullen met de benoemingen van het laatste jaar....zie overzicht voor de Oud-Katholiek**

- Age Kramer (inmiddels diaken gewijd) kon per 1 september als 0,2 fte pastoraal werker in het bisdom Haarlem worden aangesteld voor het project 'Kerk 35-50', dat bedoeld is om randkerkelijke gemeenteleden in die leeftijdscategorie opnieuw bij de kerk te betrekken. Hij richt zijn aandacht allereerst op de parochie in IJmuiden. Het project loopt voor twee jaar en is gefinancierd door het Haarlemse Bisschopskas en het Metropolitaan Kapittel van Utrecht.
- Mattijs Ploeger legde in het afgelopen jaar zijn functie als pastoor van Haarlem neer en verhuisde naar Alkmaar. Hij vervangt priester Koenraad Ouwens als docent liturgie en combineert dat met een aanstelling als 0,2 fte assisterend pastor in Egmond.
- In Haarlem werd Mattijs Ploeger opgevolgd door pastoor Robert Frede. Met diens vertrek uit IJmuiden werd de pastorale formatie aldaar van 1,9 naar 1,5 fte teruggebracht, waardoor de vervanging van pr. Ouwens gefinancierd kon worden.

Seminarie

- Het Kerkelijke examen werd met goed gevolg afgelegd door: Helen Gaasbeek, Age kramer, Leonie van Straaten en Jutta Eilander-van Maaren.
- Voor de derde maal werd een summerschool 'oud-katholieke theologie' aangeboden. Opnieuw voor een interessant internationaal gezelschap van 18 deelnemers. Bijzonder verheugend was dat er opnieuw een Filipijnse theoloog kon deelnemen, maar ook een uit de Mar Thoma Kerk van India. Verder opnieuw anglicanen uit zowel Amerika, Groot Brittannië en het Europese vasteland.

De Goede Herder

Zoals eerder reeds gemeld hebben de broeders en de zuster van de monastieke gemeenschap 'De Goede Herder' (Dendermonde België) een intense band met de statie Zeeland opgebouwd. Hun aanwezigheid in de veertiendaagse zondagse vieringen wordt niet alleen heel erg gewaardeerd, maar komt de uitstraling van de vieringen ook zeker ten goede.

Op 4 januari 2015 zijn de individuele leden van de gemeenschap toegetreden als parochiaan van de statie Zeeland. Het was de eerste stap in de aanvaarding van de gemeenschap binnen het Utrechtse bisdom.

Samen met de Bisschop van Haarlem heeft de Aartsbisschop met de gemeenschap gesprekken gevoerd over opname in de kerk. Vanuit de kerk werd de gemeenschap begeleid door priester Ward Cortvriendt, die ook aan deze gesprekken heeft deelgenomen. Verder hebben een aantal priesters en leken contact gehad met de gemeenschap, die al sinds 2009 contact heeft met onze kerk.

Een en ander heeft ertoe geleid dat er bij de bisschoppen voldoende vertrouwen is gegroeid de 'Gemeenschap van de Goede Herder' als monastieke gemeenschap, en dus als zelfstandig onderdeel van de kerk, in het bisdom Utrecht op te nemen.

Waar de gemeenschap zich aanvankelijk oriënteerde op een verhuizing naar Nederland, heeft men in tweede instantie gemeend er goed aan te doen in België naar een nieuwe vestigingsplaats om te kijken. Die heeft men gevonden in Temse, een gemeente in de buurt van Sint Niklaas.

Het CB is verheugd dat de gemeenschap de kans krijgt zich aan de synode voor te stellen. Het CB heeft bovendien het initiatief genomen de opname binnen de kerk statutair mogelijk te maken. De voorstellen hiertoe worden te zijner tijd aan de synode voorgelegd. Voor dit moment wordt de gemeenschap erkend als een kerkelijke vereniging volgens artikel 250, lid 2 van het Statuut.

Als er zich geen problemen voordoen bij de verdere afronding van dit proces, zal de gemeenschap officieel worden verwelkomd in het bisdom Utrecht tijdens de Nieuwjaarsvesper op zondag 3 januari 2016. Dan zullen de leden van de gemeenschap ook hun religieuze geloften vernieuwen ten overstaan van de bisschop en de kerk.

De bisschoppen zijn priester Ward Cortvriendt bijzonder erkentelijk voor de begeleiding van de gemeenschap tijdens het integratieproces in de laatste twee jaren. Ook dank aan de priesters Remco Robinson, Henk Schoon en Jan van Handenhoven, die zich eveneens bijzonder hebben ingezet om dit proces tot een goed einde te brengen. Tenslotte ook aan de gemeenschap zelf dank voor het geduld en de inzet ten einde het integratieproces te voltooien.

Jongerenpastoraat

Zoals bekend heeft de jongerenpastor, Jutta Eilander-van Maaren, een nieuwe benoeming aanvaard als assisterend pastor in Utrecht. Het bleek niet mogelijk de ontstane vacature voor het jongerenpastoraat in te vullen door één persoon. Vandaar dat gekozen werd om de aanstelling op te delen in 0,2 fte voor het Bisdom Haarlem en 0,3 fte voor het bisdom Utrecht. Op het ogenblik dat dit verslag geschreven wordt worden er gesprekken gevoerd met kandidaten voor beide aanstellingen. Het is de bedoeling dat ze samen als team zullen functioneren, waarbij gedacht wordt dat op deze wijze het jongerenpastoraat nog sterker ook door de geestelijkheid van de respectieve bisdommen gedragen zal kunnen worden.

Bisdommen

Zowel het bisdom Haarlem als het bisdom Utrecht kunnen terugkijken op geslaagde bisdom-dagen. In het bisdom Utrecht was de dag gefocust op de kerkopbouw. Het thema was: 'delen van het Goede' en de hoorn des overvloeds stond centraal op het affiche. De 100 deelnemers leerden van elkaars 'best practices'. De workshops boden de mogelijkheid dieper in te gaan op de inhoud of kennis te maken met enkele originele vormen van meditatie. Een feestelijke viering sloot de dag af. In het bisdom Haarlem werd een dag voor de geestelijkheid, kerkbesturen en synodalen georganiseerd. Het thema van de dag was; 'Groeien in geloof/geloven/kerk'. De dag telde een zestigtal deelnemers die genoten van aanbod, uitwisseling en Egmondse gastvrijheid.

Parochies

- Ontwikkelingen binnen de parochie van de H. Martinus te Groningen, hebben geleid tot gesprekken tussen de parochianen in Friesland en de aartsbisschop. Een vertegenwoordiging van de kerngroep Friesland heeft in een van die gesprekken het verzoek ingediend als zelfstandige statie verder te mogen gaan. De aartsbisschop heeft dit verzoek ingewilligd, conform art. 154 van het Statuut. Hij heeft bij gelegenheid zijn waardering uitgesproken voor de ruimte die het Groningse kerkbestuur hem daartoe gegeven heeft. Hij is daarbij van mening dat de groep in Friesland, die op 5 september zijn tienjarig bestaan heeft gevierd, de kans moet krijgen zijn levensvatbaarheid als zelfstandige statie te bewijzen. Overigens is aan alle Friese oud-katholieken de persoonlijke keuze gelaten zich al dan niet bij statie ofwel bij de Martinusparochie in Groningen aan te sluiten.
- We zijn verheugd over de geslaagde herinrichting van de kerk in Middelburg. De kerkwijding is voorzien op 10 april 2016. Het altaar voor onze nieuwe kerk in Groningen zal eveneens binnen afzienbare tijd klaar zijn, zodat ook daar in de loop van 2016 de kerkwijding plaats zal kunnen vinden.
- In IJmuiden kon de fusie van de beide parochies tot de nieuwe parochie van de HH. Adelbertus en Engelmundus gestalte krijgen. Men besloot als gezamenlijke parochie verder te gaan in de kerk in IJmuiden-West, die dan ook de naam van de nieuwe parochie kreeg. Voor beide gemeenschappen was dat een ingrijpende gebeurtenis, die dankzij de inzet van de pastoors, de kerkbestuursleden en vele parochianen goed verliep. Het Adelbertuscomplex is inmiddels verkocht.

Lectoren

We kunnen ons nog steeds verheugen op een groot aantal parochianen die zich als lector in hun parochie in willen zetten. In een nieuwe en bewerkte uitgave van de brochure 'Aandacht als Dienst' wordt uiteengezet hoe we tegen deze dienst aankijken. We zijn blij met het werk van de stuurgroep voor de lectoren die zorgdraagt voor opleiding en terugkom-activiteiten. Bij voldoende belangstelling gaat vermoedelijk in september 2016 een nieuwe opleiding van start. De bisschoppen hebben besloten, na overleg met de stuurgroep, de toerusting met betrekking tot het geven van een

overweging af te splitsen van de lectorenopleiding en onder te brengen in een afzonderlijk initiatief. Alleen degenen die deze kleine bijkomende opleiding volgen en slagen voor de 'bekwaamheidstoets' zullen in de toekomst nog de toestemming krijgen een overweging te houden.

Kerkelijke zending voor oud-katholieke geestelijk verzorgers

Met de groep van oud-katholieke geestelijk verzorgers werd een reglement voor de kerkelijke zending besproken. Het concept daarvan is aanvaard door het Collegiaal Bestuur en voorgelegd aan de commissie kerkrecht, die de opdracht heeft de formulering vanuit juridisch oogpunt bij te stellen. Daarbij zal de commissie voorstellen doen tot statuutswijzigingen die de integratie van de categorie van 'pastoraal werkenden' in de kerk moet verzekeren.

Kerkelijke zending houdt in dat de betreffende gelovige door de kerk in staat wordt geacht om zijn werk als geestelijk verzorger op een professionele wijze te verrichten. Kerkelijke zending drukt de morele betrokkenheid en steun uit van de bisschop en de kerk voor de geestelijke arbeid die wordt verricht binnen een concrete instelling. Kerkelijke zending impliceert gezinszins dat een dienstverband naar burgerlijk recht tot stand komt tussen de gezondene en de bisschop of de kerk. (nummers 2 en 3 van het conceptreglement). De eerste aanvraag voor kerkelijke zending is ondertussen door de aartsbisschop ontvangen.

Hieraan zij nog toegevoegd dat deze groep van geestelijk verzorgers zich twee keer per jaar treft onder leiding van de aartsbisschop, die mede namens de bisschop van Haarlem het contact met deze groep onderhoudt. Onderwerp van gesprek zijn onderlinge uitwisseling en reflectie op het werk, en de relatie met de parochie en het bisdom waartoe men behoort. In enkele parochies worden verder de nodige initiatieven genomen met de bedoeling te zorgen dat de parochiaan, die tegelijk geestelijk verzorger is, zich in zijn/haar opdracht ondersteund voelt door betrokkenheid en gebed.

IBC

Van 7 tot 15 maart brachten vijf bisschoppen van de IBC een bezoek aan de Episcopal Church in de Verenigde Staten. Zij deden dat op uitnodiging van de Presiding Bishop en het House of Bishops, waarvan ze een deel van de voorjaarszitting meemaakten. Omdat de Presiding Bishop een permanente vertegenwoordiger heeft in de IBC, in de persoon van bisschop Mike Klusmeyer van West-Virginia, was dit bezoek aangewezen als nadere en hernieuwde kennismaking met de Amerikaanse collega's. De bisschoppen kregen de kans hen te informeren over de Unie van Utrecht en hoe deze de samenwerking met de Anglicaanse Gemeenschap ziet. Daarbij hebben de IBC-bisschoppen hun standpunt ten aanzien van de zgn. vagante bisschoppen duidelijk kunnen maken. Speciaal voor de IBC-bisschoppen werd voorafgaande aan de zitting van het House of Bishops een studieconferentie georganiseerd die als onderwerp had 'de secularisatie als uitdaging voor de kerken in Amerika en Europa'. Enkele vooraanstaande episcopale theologen presenteerden hun reflecties ten aanzien van deze problematiek wat tot interessante en leerrijke gedachtewisselingen met de Europese bisschoppen leidde.

Op de jaarlijkse vergadering van de IBC stonden de oecumenische dialogen centraal. De voortgang van de dialoog met de RKK werd geëvalueerd tegen de achtergrond van de gesprekken die de bisschoppen in Rome konden voeren ter gelegenheid van hun bezoek aan Paus Franciscus op 30 oktober 2014. Inhoudelijk valt op dit ogenblik nog niets van deze dialoog te rapporteren. De belangrijke vragen waaraan gewerkt wordt, zoals het primaatschap van de Bisschop van Rome en de relatie universele-lokale kerk, vragen meer tijd en studie dan de twee jaar die verstreken zijn sinds de vernieuwde dialoogcommissie aan de slag is.

De bisschoppen waren enthousiast over het initiatief dat de permante gemengde werkgroep met de Orthodoxie genomen heeft met de conferentie "Die orthodoxe und die altkatholische kirche und ihre Verantwortung für ein zusammenwachsendes Europa".

Ook de AOCICC, de permanente raad die de samenwerking met de anglicaanse gemeenschap coördineert, heeft een nieuwe start gemaakt met haar werkzaamheden, waarbij men o.m. een enquête gepland heeft om de samenwerking op parochiaal niveau te inventariseren.

De beslissing werd genomen de intercommunie met de Kerk van Zweden aan te gaan op basis van het rapport 'Utrecht and Uppsala on the way to communion'. Het is nu wachten op de beslissing van de synode van de Zweedse kerk. Die kan ook dit najaar verwacht worden. Het rapport van de dialoog met de Mar Thoma Kerk vraagt nog meer studie en overleg vooraleer tot intercommunie met die kerk kan worden besloten.

Met de steun van de IBC werd voor de derde maal een 'internationale werkweek oud-katholieke spiritualiteit' georganiseerd in de Willibrordabdij te Doetinchem. Een tiental deelnemers, uit Duitsland, Zwitserland en Nederland, bogen zich een aantal dagen over onderwerpen die rechtstreeks te maken hebben met de inhoud van de oud-katholieke wijze van christen-zijn. Dit initiatief wordt georganiseerd door een kleine internationaal samengestelde stuurgroep die daarmee de reflectie op dit vlak in een brede kring van niet-theologen wil stimuleren. Wordt vervolgd!

Zegening van het huwelijk van twee vrouwen of twee mannen

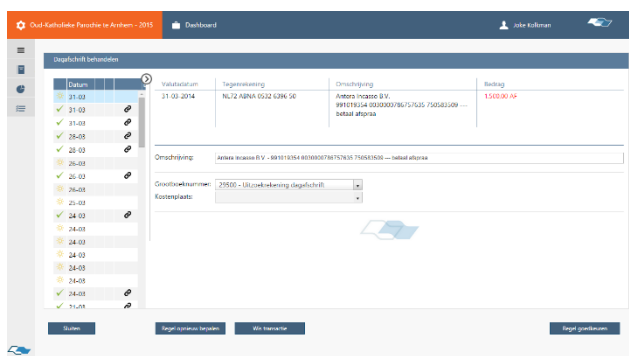
Zoals beloofd ontvangt de Synode als bijlage bij dit verslag van het Collegiaal Bestuur een nota van de hand van de bisschoppen over de vraag naar de sacramentaliteit van het huwelijk tussen mensen van gelijk geslacht. De bisschoppen sluiten aan bij hun notitie 'De inzegening van levensverbintenissen' uit 2006 en geven een overzicht van de ontwikkelingen in de jaren daarna. Zij erkennen het sacramentele karakter van de zegening van een levensverbintenis tussen twee mannen of vrouwen. Ze stellen voor om ook in onze kerk in dat geval voortaan over 'huwelijk' te spreken en verlenen het formulier dat in 2009 voor de liturgische viering van een dergelijke zegening op proef was uitgegeven, een definitieve status. De bisschoppen realiseren zich terdege, dat de vraag naar de status van het huwelijk tussen mensen van gelijk geslacht in vele kerken – ook binnen de Unie van Utrecht – een omstreden en soms zelfs onbespreekbare kwestie is. Zij zetten zich ervoor in om processen die dit gesprek mogelijk maken te helpen bevorderen.

Financiën en materieel

Afgelopen jaar hebben we hard gewerkt om alle goede voornemens ook waar te maken. Niet alles is gelukt – ambities horen een beetje onbereikbaar te zijn – maar er is wel veel bereikt. En daar hebben heel veel mensen flinke inspanningen voor geleverd. Daar mogen we dankbaar voor zijn.

Parochies

Afgelopen jaar heeft het bureau de onbetaalde rekeningen op een stapel gelegd en is een begin gemaakt met het bekijken van wat nog inbaar is en wat niet. Zoals vorig jaar al is aangegeven, zijn er situaties waarin parochies niet, of niet geheel, aan hun verplichtingen voldoen.

Het voeren van een goede financiële administratie is voor een parochie essentieel. Het blijkt niet altijd te lukken daarvoor iemand te vinden. Toch is het belangrijk dat de financiële kant van een parochie wordt gezien als een deel van de gezamenlijk verantwoordelijkheid. Aan de ene kant door er voor te zorgen dat de benodigde financiën worden opgebracht, maar ook door de administratie te voeren.

Afgelopen jaar is de kascontrole commissie in alle parochies verplicht geworden. Niet alleen van belang omdat uit de praktijk van alledag blijkt dat het nodig is, maar ook omdat de overheid eisen stelt als we ANBI willen blijven.

Verder is in het voorjaar een online versie van CashFlow Pro in gebruik genomen. Dat blijkt een groter overgang dan we hadden verwacht en nog lang niet alle parochies maken er gebruik van. Onderdeel van deze overgang is ook geweest dat toegang tot Scipio en CashflowPro voor alle parochies is geregeld en er dus geen kosten voor worden doorberekend.

Voor administrateurs zijn in het voorjaar introductie-trainingen georganiseerd. In het najaar, en ook later als het nodig blijkt, zullen vervolgtrainingen worden gegeven. De hoop is dat volgend jaar iedereen de stap heeft gezet. Bij vragen of problemen wordt altijd geprobeerd een oplossing te vinden! Ook voor de landelijke administratie is de overgang gepland, maar voor 2015 is dat niet meer mogelijk. In 2016 zou dat wel moeten gaan gebeuren.

Tenslotte, een parochie is zelf verantwoordelijk voor haar financiële situatie, waarbij de bijdrage aan pastoraat en de landelijke afdrachten een aanzienlijk deel van de verplichtingen beslaan. Daar waar de parochie voor financiële problemen komt te staan waardoor ze niet aan haar verplichtingen kan voldoen, worden individuele afspraken gemaakt, waarbij geprobeerd wordt de achterstanden beperkt te houden.

De Commissie Financiën en Materieel

De CFM is momenteel aardig op sterkte. Alleen financiële controleurs kunnen we altijd gebruiken. Op dit moment hebben we net genoeg om het te redden, maar het legt een grote druk op de mensen, en het is erg kwetsbaar. Dus heel graag een uitbreiding op dat vlak!

Bouwkundig zijn we goed op sterkte, terwijl het aantal adviesaanvragen momenteel beperkt is. De interne organisatie begint langzamerhand vorm te krijgen. Ook daarvoor kunnen we nog mensen gebruiken. Dat gaat dan om ondersteunende functies, zoals een secretaris.

Personele zaken

Al vele jaren leest u op deze plaats dat er wordt gewerkt aan overdracht van de pensioenen van het eigen pensioenfonds naar "Zorg en Welzijn". Als u dit leest is deze overdracht gerealiseerd. Een redelijke verbetering van de pensioenen is ook gerealiseerd. Voor een klein tekort bij de overdracht hebben de Oud-Katholieke fondsen een bijdrage geleverd, waarvoor wij dankbaar zijn.

De arbeidsvoorwaarden worden elk jaar aangepast aan de eisen die onder andere de overheid stelt. Dit jaar was er een aanpassing van de onkostenvergoedingen. Ook de wijze waarop de zorgverzekering collectief werd geregeld is veranderd.

1 - De klok van Arnhem kreeg een nieuwe klokkenstoel en klepel. Het groot-onderhoud is afgerond.

Heffingen

De vorige jaar geïntroduceerde heffing op vermogenswinst heeft bij de parochies die daarmee werden geconfronteerd wel reacties los gemaakt. Het is lastige materie, waardoor menigeen zich overvallen voerde. Voor de evaluatie van de heffing is een afzonderlijke bijdrage te vinden in deze agenda. Op deze plaats kunnen we echter constateren dat financieel de heffing aan het doel voldoet, waardoor de OKKN wat makkelijker aan haar verplichtingen kan voldoen.

Amersfoort, 30 september 2015

